

COLUMN

Mijn God!

Patrick Chatelion Counet is secretaris van het bestuur en hoofd van het bureau KNR. Vanwege het Bijbels Museum en de NCRV is hij bijzonder hoogleraar Bijbel in de Nederlandse Cultuur aan de Universiteit van Amsterdam.

‘Mijn God kan tegen een grapje’. Grote *billboards* op stations en in de stad. De nieuwste reclameleus van de Remonstranten. Daarmee willen ze mij, u en andere gelovigen bij onze God vandaan lokken omdat Die in hun ogen geen gevoel voor humor heeft.

Ja, wat hebben ze gelachen, de Remonstranten, toen hun God toekeek bij de massaslachtingen in Rwanda en de Congo. Geschaterd hebben ze toen ze verzuimden zich af te vragen, in tegenstelling tot de vele gelovigen in geloofscrisis die deze vraag *wel* stelden, waar hun God was toen de mens tekeer ging in Auschwitz, Treblinka, Dachau, Mauthausen (Sobibor, Neuengamme, etc. – ‘Dit zijn de Namen’). *Nine Eleven* leverde de Remonstranten een liesbreuk van het lachen op en het mortiervuur op MH17 was ronduit hilarisch, als je tenminste in hun God gelooft en met Hem van een geintje houdt.

Toevallig las ik deze zelfde week ook de slogan *Life is a joke*. Gedrukt op T-shirts en jassen van een onmiskenbaar atheïstisch geïnspireerde kledinglijn. Witte letters op zwarte stof, ook verkrijgbaar in kindermaat. Zo vinden atheïsten en gelovigen die een God met gevoel voor platte humor verkondigen elkaar misschien uiteindelijk tóch. Ook atheïsten zullen toch willen weten Wie die grap ooit als eerste vertelde (l.o.l.).

God is niet om te lachen, beste Remonstranten en andere Westerlingen. Wie meent bijtende Islamcartoons, Mohammedbeledigingen en Jezusspotprenten te kunnen wegzetten als ‘grapjes’ waar de goden om kunnen lachen, reproduceert het probleem. Al die religiekarikaturen plaatsen ‘ons’ tegenover ‘hen’, ‘mijn’ waarheid tegenover

de ‘andere’. De grapjes of grappen die het vrije westen zich veroorlooft tegenover gelovigen, moeten aantonen hoe vrij Westerlingen zich voelen. Vrijer dan de in hun spotprenten bespotten en achterlijke gelovigen die door God in hun vrijheid worden beknot.

Zonder God mag alles. Kan alles. Dat is de nieuwe blijde boodschap. Buiten jou is er niets of niemand die je de wet kan voorschrijven of een schuldgevoel kan geven (‘Lachen, joh!’). De Nederlandse Strafwet, bijvoorbeeld, zegt *niet* dat moorden niet *mag*. Het zegt dat moord je twintig jaar gevangenis kost. Alles mag, soms kost het je iets.

Ik ben het niet eens met filosofen die beweren dat God, mocht Hij/Zij niet bestaan, dient te worden uitgevonden om mensen (virtueel) moreel besef bij te brengen. Wel zie ik verband tussen het verinnerlijken van plichtsbesef en religie. Of eigenlijk is het hetzelfde. Religie *is* het je eigen maken van moraal. En anders is het geen religie.

Reacties op de radicale religiecartoons – Charlie Hebdo, de Scandinaviërs, Nekschot – zijn barbaars en buitenproportioneel. De God van terroristen laat niet met zich spotten. Wat Remonstranten en terroristen gemeen hebben, is dat God hun eigenlijk niets kan schelen. Het is het eigen gelijk waarmee ze te koop lopen. ‘Kom in mijn kamp’. Alleen zegt de een: lach of ik schiet. De ander: als je lacht, schiet ik.

Overigens betwijfel ik ten zeerste of de God van Remonstranten tegen een grapje kan. Want volgens mij namelijk bestaat hun God niet. Zoals ook *mijn* God niet bestaat. God is van niemand.

Patrick Chatelion Counet